

مقدمه

سنگ سیب و گلابی یکی از آفات درختان سیب است که علاوه بر درخت سیب میزبانان دیگری هم دارد. پوره‌های این حشره در ابتدا سفید رنگ بوده و بعد بلافاصله تغییر رنگ داده و تیره می‌شوند. دوره پورگی این حشره ۲۰ تا ۴۵ روز است و دارای ۴ مرحله پوست‌اندازی و در نتیجه ۵ مرحله پورگی است. در صورت شدت خسارت این آفت، درختان مورد حمله توان خود را از دست می‌دهند و ضعیف می‌شوند و میوه‌های این درختان کوچک و نامرغوب می‌شوند و برگ‌ها ریزش پیدا کرده و زود خزان می‌کنند.

سنگ سیب و گلابی *Stephanitis pyri*

حشره کامل دارای بال‌های شفاف و مشبک شبیه تور است (شکل ۱). روی هر بال دو لکه بزرگ تیره رنگ یکی در بالا و یکی در پایین مشاهده می‌شود. رنگ بدن سیاه مایل به قهوه‌ای بوده و در طرفین سینه اول دو صفحه به شکل برگ مدور دیده می‌شود. تخم این حشره بیضی بوده و به رنگ سیاه براق است. در تمام مناطقی که سیب کشت می‌شود این حشره نیز کم و بیش فعال است. همه درختان میوه سردسیری خانواده گلسرخیان، گیاهان میزبان این آفت می‌باشند ولی میزبان اصلی آن سیب، گلابی، به و گیلاس هستند. این حشره و پوره‌های آن از شیره برگ در سطح زیرین آن تغذیه نموده و روی برگ در قسمت‌های تغذیه شده بیرنگ می‌شوند. این برگ‌ها در سطح رویی سبز بی‌رنگ و در سطح زیرین پوشیده از پوسته‌های پورگی، فضولات و تخم‌هایی به شکل خال‌های ریز سیاه می‌باشد. این حشره یکی از مهم‌ترین آفات درختان میوه سردسیری ایران بوده و خسارت آن در تابستان آشکار است. در صورت شدن خسارت درختان به شدت ضعیف شده و میوه‌هایشان کوچک و پژمرده می‌شوند. این گونه درختان کم بار شده و برگ‌ها قبل از فصل پاییز می‌ریزند. ریزش میوه در درختان آلوده شدید است.

شکل ۱- سنک سیب و گلابی دارای بال‌های شفاف و مشبک شبیه تور است.

زیست‌شناسی

زمستان را به صورت حشره کامل زیر برگ‌های پای درختان و علف‌ها و شکاف زمین می‌گذرانند. گاهی جمعیت زمستانگذران زیر پوستک درختان نیز دیده شده است. در آغاز بهار، حشرات کامل خارج شده و روی برگ‌ها جفت‌گیری می‌کنند. حشره ماده تخم‌های خود را به صورت انفرادی زیر برگ و داخل اپیدرم زیرین می‌گذارد (شکل ۲). پنج سن پورگی و دو نسل در سال دارد.

شکل ۲- سنک سیب و گلابی تخم‌های خود را به صورت انفرادی زیر برگ و داخل اپیدرم زیرین قرار می‌دهد.

مدیریت

مبارز شیمیایی علیه نسل دوم کرم سیب توصیه می‌شود.

منبع

مینایی، کامبیز (۱۳۹۵). جزوه درسی آفات درختان میوه دانه‌دار و هسته‌دار، دانشگاه شیراز.

Tomlin, C. S. (2000). The pesticide manual, 12th ed. BCPC.

Whitaker, P. (1998). Important issues in ecologically sound integrated pest management. Am. Entomol. 3:148-153.

